

hogy az orosz hajó elmenekülését megakadályozzák.

Páris, jul. 21.
A „Matin”-nek jelentik Pétervárról, hogy az ottani angol követség határozottan hiszi, hogy az orosz kormány be fogja látni tévedését és intézkedni fog, hogy a Malacca gőzöst a legrövidebb idő alatt kiadják.

London, jul. 21.
A Times azt írja, hogy az orosz kormány annyival inkább engedne az angol tiltakozásnak, mert be kell látnia, hogy nincs igaz. Egyetlen angol kormány sem járhat el másképpen, mint Lansdowne külügyminiszter és egyetlen angol kormány sem engedheti meg, hogy a Malakkát orosz kikötőbe vigyék, vagy hadi zászlóval tekintés. Az angol közvélemény nyugodt és higgadt, mert senki sem tudja elhinni, hogy az orosz kormány ilyen jogtalanságra képes legyen. A Times bár Benkendorff orosz nagykövethoz appellált, a ki már annyit tett a békéért és a két állam között való jó viszony fenntartásáért s arra kéri, hogy világossá fől kormányát a dolog állásáról és az angol nemzet kedvéről.

London, jul. 21.
Az összes újságok, pártállásra való tekintet nélkül, színdar hangjakkal valnak ki, meg a Mail Express is, amely pedig rendesen hevessegerővel ismeretes, most nyugodtan ír. Ugy látszik, az összes sajtónak egyértelművé válik, hogy az orosz kormány a Malakkát jogtalanul tartja meg, mert csak így lehet a közvéleményt megnyugtatni, hogy a következőkben való tekintet nélkül nemzeti becsületét sérti szálljon. Az angol politikusok azt hiszik, hogy az orosz kormány a Malakkát tiltakozás mellett azonnal szabadon fogja bocsájtani és hogy az egész ügyet a hági választott bírósághoz fogja áttenni.

Bécs, jul. 21.
A Malakka elközbizárol diplomáciai köréből a következőket jelentik: Az eset megítélésénél mindenképp az egy momentumról nem szabad megfeledkezni, arról ugyanis, hogy a mostani háború kiütésénél közzétett hadi csempészárú listába a postaküldeményeket is befoglalták. Néhány hatalom tiltakozott ugyan ez ellen, de komoly tárgyalás nem folyt a dologról, amely most akut lett. Az angol kormány tiltakozó jegyzékét küldött Pétervárra, a német kormány pedig panaszt tett az orosz kormányról. Magyarország-Ausztriára nézve nem forog fűző ok, hogy ebben az ügyben nyilatkozzon, vagy diplomáciai lépést tegyen, de azt a kérdést, vajjon a posta hadi csempészárú-e, most minden esetre végrelegesen meg fogják oldani. A mostani eset valószínűleg az orosz kapitány dezzaválásával és kárterítés-nyújtásával fog véget érni és további következménye az lesz, hogy a kabinetek meg fogják indítani a tárgyalást a kérés elváltatásáig. Ugyanannál a tárgyalásnál szóba fog kerülni az is, vajjon az orosz hadihajók, mint kereskedelmi hajók, átmenetnek-e a Dardanellák és vajjon mielőtt a szoroson túl vannak, újra mint hadihajók szerepelhetnek-e. Az utóbbi eset nem alapul szerződés jogi megállapodáson, hanem csak tényleges állapot volt, amely jelen mindaddig nem szólaltak fel, a míg a gyakorlati eset az állapot tisztázását nem követelte. Annál a jó viszonyra fogva, amely Magyarország-Ausztria és Oroszország között fűző, nem tehető föl, hogy monarkhiák, amelyet a Malakka esete egyáltalán nem érint, olyasmit fog tenni, a mivel a helyzetet még jobban kiélelténé.

Pétervár, jul. 21.
Az orosz császár katonai bucsuzásának utjáról visszatért. Távirati útközi az egész orosz ármónia mozgósítását rendeli el. Ezenkívül császári rendelet értelmében az idén 447.000 emberrel többet fogják sorozni, mint az előző években. Az orosz és a többi szláv lapok ezt a mozgósítást azzal indokolják, hogy az orosz hatalom nem tűri semmi szín alatt, hogy az orosz-japán háborúba más hatalom is beavatkozzék. Ellenben a török államnak megvédelmezését első sorban kötelességének tartja a jelenlegi helyzetben Oroszország. Törökország védelmére különben Szerbia, Bulgária és Montenegró is készen nyilatkozott. Oroszországnak biztos tudomása van arról, hogy egy a berlini kongresszushoz hasonló kongresszust akarnak összehívni arra az esetre, ha a japánok érdeke erősen veszélyeztetve volna. Ebbe Oroszország semmi szín alatt nem fog beleegyezni. A háborút különben — ha tiz esztendeig tartana is — végig akarja küzdeni.

London, jul. 21.
Az összes lapok behatárolt foglalkoznak a Malacca fűltartásával. A Daily Telegraph azt írja: A külügyminiszter igazolta az országának belső vetett bizalmát és színdar, gyors elhatározással eslekedett, a mely emlékeztet a nemzeti politika legjobbjaira. A Daily Graphic azt reméli, hogy az orosz kormány lesz belátása és a Malacca-estet az egyetlen lehetséges módon végleg elintézi. A Daily Chronicle azt véli, hogy nyilvánvaló, hogy a Petersburgi parancsnok nagy hibát követelt el és az orosz kormány nem fog vonakodni attól, hogy gyors és érelyes módon segítsen a dologon. A Daily News azt írja, hogy a Szmolenszk és a Petersburgi eljárása gyors és erős eslekedést kíván. Oroszország akkor eslekednék helyesen, ha önkéntes hajóhada harcias megparatását mérőelné. A Morningpost

írja: Ha Anglia helybenhagyja a Malacca elfoglalását, akkor az egyenlő volna az 1871-ik évi londoni szerződés szétlétét hagyásával és pedig éppen olyan időben, midőn Angliának világos kötelessége mint semleges hatalomnak a szerződést sértetlenül fenntartani. A Standard elvárja, hogy a Malaccát rövid időn belül elbocsátják, ha ez azonban elég helytelenül meg nem történik, akkor a Földközi-tenger főállomása parancsnokainak utasítást kellene kapniok. Azonkívül az önkéntes tengeri rablók tetteleinek újat kellene szegni. A Daily Mail aig hiszi, hogy az orosz császár érdekeit most könnyelmű kockára teszi és Angliát kényseríteni akarja, hogy megvérdje becsületét. A Times ugy nyilatkozik, hogy a helyzet csak akkor lehet nagyon komoly, ha az orosz kormány igazságtalanságot vagy balgaságot követ el, a mire Oroszországot képesnek tartani Angliának rosszul esnek.

London, jul. 21.
A Reuter-ügynökségnek jelentik Alexandriából, hogy a *Furns* és *Vénusz* nevű angol csirkákot odaérkeztek.

Malta, jul. 21.
A *Leander* és *Lancaster* angol csirkákot, valamint három torpedó-ülőző elhagyta Maltát, hogy *csatlakozzék a Földközi tengeri hajónaadoz*, mely valószínűleg Alexandriába tart.

Aden, jul. 21.
A francia Messageries Maritimes egy gőzöse akadálytalanul vonult el az orosz önkéntes hajóhada Peterburg és Szmolenszk nevű gőzösei mellett, amelyek ugyanezen a vidéken vannak. Ma este ment arra a Peninsular and Oriental Line Palawan nevű gőzöse, melyet ugyancsak nem tartóztatnak fel.

London, jul. 21.
A mai tözsden beállott általános hausse ama híresztelésnek tudható be, hogy a Malacca feltartoztatása ügyének elintézéséhez közvetlenül a küszöbön áll.

London, jul. 21.
Az orosz nagykövét, ki tegnap hosszasan tárgyalta marquis of Lansdowne külügyminiszterrel, ma délután újabb tárgyalás végett ismét megjelent a külügyi hivatalban.

London, jul. 21.
(Alsóház.) Laurin kijelentette, hogy hűfőig elhatalasítja az angol hajó feltartoztatására vonatkozó kérését, mert erre Earl of Percy külügyminiszter írt alantitkár felkérte és elismeri a kérdés fontosságát. Gibson Bowles azt kéri, hogy a Malacca Port-Szaidból az orosz kobotzományi személyzet birtokában elvitorlazzon-e és hogy Balfour miniszterelnök az ülésszak vége előtt adhat-e magyarázatot az egész kérdésre vonatkozólag. Balfour miniszterelnök azt felelte, hogy azt hiszi, hogy a Malacca Port-Szaidból az orosz kobotzományi személyzettel elvitorlázott. Az ülésszak vége előtt okvetlenül fog nyilatkozni a házában eme nagyon fontos kérdésben. Addig azonban elhamarkodott magyarázatot nem tart kívánatosnak.

Malta, jul. 21.
A Vulkan nevű torpedó-tárhajó és a Pramus nevű csirkálójahajó kitűl a Spedy nevű torpedó ágyúszárad és a Harrier is tengerre indultak, hogy a földközi-tengeri hajóhadddal egyesüljenek.

Konstantinápoly, jul. 21.
A Csermonorec nevű ágyúszárad a Kubanec nevű állomásra felváltására elindult a Pyreus felé és a felváltott hajó azonnal visszatért a Fekete tengerbe.

Port-Artur ostroma.
London, jul. 21.
Július 17-én tizenhét japán szállítóhajó érkezett Dalniba hadiszerezzel és eleséggel. A japánok most egyelőre nem ostromolják Port-Arturt és csupán az elfoglalt hadállások megvédelmezésére szorítkoznak, de az ostromra való készüllet azért javában folyik és azt hiszik, hogy a japánok még e hónap végén megkezdik az offenzívát. Port-Artur előtt most összesen nyolcvanöt japán katonai áll.

Port-Artur, jul. 21.
E hó 17-én Dalniba 15 szállítóhajó érkezett, melyek nagymennyiségű lőszeret és élelmiszert hoztak és raktak ki. A japáni csapatok egyelőre beszüntették az offenzívát Port-Artur ellen, hanem csak a már elfoglalt hadállásaikat védelmezik és erősítik. Egyben azonban előkészületeket tesznek a nagy általános támadásra, melyet még e hó vége előtt várnak. A Port-Artur előtt álló japáni haderő ez idő szerint 80.000 ember, de Kinesből folyton újabb erősítések érkeznek.

Norwich, jul. 21.
Egy ideérkezett orosz katonaszőkevény, a ki néhány hét előtt kínai áruházban mekkült el Port-Arturból, elbeszélte, hogy a helyőrség már régen megadta volna magát, ha Stüssel tábornok nem volna eltökélt, hogy az utolsó emberig védeni fogja a várat. Az eleség és a muníció már fogytán van. Ha az eleség teljesen elfogy, akkor a helyőrség megadja magát. A szőkevény szerint Port-Artur helyőrsége 28.000 főnyi, de a 400 ágyú közül sok jutott a japániai kezébe. A városban sokféle betegség pusztult és a lakosság éheztek.

Uj csata.
London, jul. 21.

A japánok mult kedden újabb támadást vártak a Molien-szorosban, amely azonban nem következett be. Erre a japánok a legszélső jobbszárnyon maguk vették kezükbe az iniciatívát, stratégiai arccal alkottak az *euenséget*. Az oroszok visszavonultak, de mielőtt erősítést kaptak, újra megkezdték a harcot. Tegnap az egész vonalon harcok voltak és nagy ütközet kifejlődését valószínűsítik tartják. A mult vasárnapi harcban a japán arccal 15 angol mért-földnyire terjedt; a harc legsúlyosabb volt a japán jobb szárnyon, ahol három orosz ezredet sokkal kisebb japán haderő visszavetett. A japán csapatok az oroszoknak Csantau mellett levő hadállását tegnap megtámadták.

A Malacca-utja.
London, jul. 21.
A Reuter-ügynökség jelenti Port-Szaidból: A *Malacca* nevű gőzös nekikindult a tengernek. Rendeltetésének helye nincs megadva. Valószínűleg *Cherbourg-Libao* lesz.

A svájci tiszték.
Bern, jul. 21.

Az „Ost-Schweiz” a Kelet-Ázsiába küldött svájci katonai atlések visszahívásáról a következőket írja: Egy rangban sokkal alacsonyabb, de előkelő helyen protegált orosz tiszt elvette a svájci katonai atlések inasát és maga mellé rendelte szolgálata: ebből aztán a két tiszt között oly viszony támadt, a mely együttmaradásukat lehetetlené tette és a svájci atlések több orosz tiszt előtt beszérelő módon nyilatkozott az orosz tisztről. Kuropatkin nem foglalkozott a dologgal, Pétervárot pedig nem intézkedtek, hogy a dolog barátságosan kiegyenlítők. A szövetségtámasz egyelőre elhatározták, hogy a tél baállával a japán hadseregnek levő katonai képviselőt is vissza fogja hívni.

A vladivosztoiki hajóraj.
Berlin, jul. 21.

Jokohámából jelentik a Lokalanzeiger-nek: Japán torpedóhajók a jesszi vizeken üldözik a vladivosztoiki orosz hajókat, a melyek néhány japán kereskedelmi gőzöst elvettek. Tokióban *lehetőségesnek tartják*, hogy a vladivosztoiki hajóraj néhány nap múlva meg fog jelenni a tokiói öbölben.

Toió, jul. 21.
A Takisima nevű gőzös Délben Mororába érkezett, midőn az orosz vladivosztoiki hajóraj átkutatta. A gőzös jelenti, hogy az orosz hajóhad utját teljes erővel déli irányban folytatta. Mintha Szingaur felé akart volna menni. Lehetőség, hogy ez csak esel a japán hajók fölhatatására.

Legújabb.
Pétervár, jul. 21.

Kuropatkin tábornoknak Miklós császárhoz intézett távirata jelenti: Tegnap nem történt különös változás seregünk működési területén. 19-én éjjel egyik vadászpantunk kózzakkal japán előőrsre akadt, mely Kuanica falnál Tivauantól 16 kilométernyire délkeletre állott. 21 japán szuronyral dőtek le. Az előőrs egy esekély részét, amelynek sikerült megfutamodnia és a hegyekbe menekülnie, egy segitségül érkezett század tüze fogadta. Sisakokból és más szakmányul ejtett tárgyakból kitetszik, hogy az előőrs a 4. testőrezred legénységéből állott. A mieink közül egy elesett, négy megsebesült.

Tienszin, jul. 21.
Itt azt híresztelik, hogy a japánok tegnap hevesen bombázták Port-Arturt. Ninesvangi levélbeli hír szerint az egyik odaérkezett orosz torpedónaszád parancsnoka azt jelentette, hogy a Pecsill-öbölben *véletlenségből torpedóval egy angol gőzöst talált*. Azt sejtjük, hogy az elűnt Hipsang nevű gőzösről van szó.

Mukden, jul. 21.
Az orosz távirati ügynökség jelenti tegnapról: A kínaiak között ama még megerősítésre szoruló híresztelés terjedt el, hogy Ximintun vidéké most egy 200 főnyi tungsokból álló csapatot vontak össze 12 al-ruhába öltözött japán tiszt vezetés alatt. Ennek az ugynevezett csapatnak állítólag az a feladata, hogy egy mukdeni és Tielin irányban való hirtelen mozdulattal megsértés a vasuti vonalat, ezzel befolyásolva az orosz csapatnak összeköttetését a maga bázisával. Hír szerint a csapat már rövid idő előtt megjelent Mongolországban Kououán és Mandzsorszag számára szánt marhat rabolt.

Ama t. olvasóinkat, a kiknek előfizetése július 15-én lejárt, kérjük, hogy a megrendelést megújítani szivesek legyenek, nehogy a lap küldése tennakadást szenvedjen.

MOZGÓ KÉPEK.

Mozgó nevek.
A legrokonoszevesebb mozgalmak közé tartozik az, amelyet Telkes Simon, immár huszonegy év óta fejt ki a központi névmagyarosító társaság élén. A jövő évben már jubilálni fog és mindenestre érdekes lenne kiszámítani, hogy negyed évszázad alatt hány idegen hangzású név lett magyarrá az ő csendes és önzetlen buzgólkodása segitségével.

Sok előtetellet kell e derék társaságnak megküzdnie. Az egyik részről, maguk, az idegen név tulajdonosai babonás kegyelettel ragaszkodnak azokhoz. Csak az utóbbi napokban történt, hogy közéletünk egyik jele, a már megmagyarosított névét viszanémetesítette, amiért előbb a magyar sajtó rosszasával, ké őb pedig a német lapok vállveregésével szemben kellett magát igazolnia, hogy ő azért tögyökeres magyar ember marad.

Sokan feltek az idegen nevek alatt szerzett üzleti, művészi, tudományos, politikai, vagy társadalmi hírtük. Ez részben anyagi érdek, részben hinsag kérdése, melyet illő lenne a hazafiagságnak alárendelni. Lám, ha most tüstént kerébe törnek, se tudnám megmondani, hogy *Halmos* János polgár-mesterünk meg néhán év előtt, hogy hitták. Pedig, ahi hiszen, azelőtt is szerzett érdemeiket Budapest fővárosátalása körül, s most már mindenki csak a magyar névén ismeri, dicséri, vagy ... szítja.

Ipen így járnak azok a miniszterek, képviselők, mágnások, nagyiereskedők, főpapok, művészek, tudósok, jogászok, orvosok és más szereplő egyéniségek, a kik azt képzelik, hogy boldogulást, s dicsőséget csak az örököt, idegen névhez fűződik. A kegyelettel is hasztalan tartakoznak. Ha beolvadtak, szívvel-lélekkel a magyar nemzethe ... fölvetik nyelvüket, szellemüket, szokásainkat ... miért ragaszkodnak szerb, német, lengyel, cseh, angol, vagy francia eredetűk egyetlen, külső maradáskhoz ... idegen nevékhöz? Masolatról is nehézségekbe ütközik, a névmagyarosítás. Sokan gunynyal, kiesnyítéssel, ségtanyasítással illetik azokat, a kik hazafias érzelmeiket a magyar név váltásával is doku mentálják.

Ebben némileg azok a hibások, a kik történelmi, vagy egyébként ősmagyar nevek váltásával hívják ki maguk ellen a közvéleményt. A legűbb esetben ezt tapatlanságnak, vagy izléstelenésségnek minősítik, holott csak rosszul alkalmazott kegyeletről, vagy szimpátiából történik. Mint a jó, hogy a gyermekeinket is a legkedvesebb rokonaink, barátaink nevére kereszteljük, ugy velük ók ama történelmi nagyságokat tisztelni, a kiknek nevet fölveszik.

Csak már, a mikor megtörtént, veszik észre, milyen hibát követtek el, (s velük együtt ama hivatalos közegek is, a kiknek közvetítésével a névcsere véghez megy) mennyi kellemetlenségük támadt öszvetévesztés, gunyolítás, sőt tiltakozások alkálkában.

Számtalan krónikás adomai kering közszájon ezektől az ujkeletű történelmi nevekről. Allyn itt néhán — elrejtett példát: Két uriember találkozik és bemutatkoznak egymásnak: — Szirmay vagyok. — Ah? ... En is. — A zemléni, vagy az abanji őgből? — Nem, kérem ... én azelőtt Schwarz voltam.

— Vagy ugy! ... Nohát, most meg én vagyok — Schwarz. Magyarországon, a mint e kis történelkekből is látszik, minden bemutatkozás az első kérdés: — Melyik őgből? ... Rokona ez, meg ez? Mi volt anyjának leányneve? ...

Diesült Rudolf trónörökösünk is már annyira fölvette a magyar név szellemét, hogy a mikor egy alkalommal a nála tisztelgő magyar urakat fogadta, egy felülbenn nyalka, diszmagyar ruhás fiatal emberhez fordult s a mint jóhangzásu magyar nevet hallotta, megkérdezte: — A tehermegyeké közül? — A kérdezett nagy zavarba jött, mert szűttya areza és magyar neve dacára nem a honfoglaló ősköltő származott s egyik napilap munkatársára lott; de nem hiába volt újságíró, hirtelen föltáplatta magát s tiszteletteljesen felelte: — Nem felség ... a trencsénmegyekékből.

Mulatságos az alábbi történetke is: Harman utaztak egy kupában s már a követ, kezű állomásnál öszvetesítettek és jóitú társalással ülétek el az utazás unalmát. Kiszálláskor bemutatkozásra került a sor: — En Kende vagyok. — Neven Kemény ... Mire a harmadik esendes mosolylyal mondja: — En — is Kohn vagyok.

A vadonatú név még magát az új tulajdonosát is zavarba ejtheti. A „hét Schlinginger” egyike i-elhatározták, hogy megmagyarosítja a nevét. Sokáig történelmünk két híres neve között ingadozott: Kiszny vagy Zápolya legyen-e? Ez volt a kérdés Végre az előbbre szánta el magát.

Egy este nagy társaságban volt hivatalos, ahol többeknek be kellett mutatkozni. — Neven Kiszny! mondta először ... de kételeyi támadtak s mire másodsor kellett nevet megmondani, már így mutatkozott be: — Neven Zápolya.

Ekkor észbe jutott, hogy az elsőnél mondta az igazi nevet, de annyira belezavarodott, hogy mire ismét bemutatásra került a sor, így szolt: — Eh, ... Schlinginger vagyok! A történelmi neveket a névmagyarosítások különben már annyira gyanusakká tették, hogy a mikor — nemrégiben — Szegeden leleplezték a Tisza Lajos szobrát, az egyik vidéki kereskedő megkérdezte a szomszédját:

— Hogy hitták azelőtt?

Ma már csak elvélve fordul elő, hogy régi jelesein család névét sajátják ki a magyarosított honpözörok és ama 3084 név közül, a melylyel 1903-ban gazdagabb lett a magyar névtár, csak elvélve találkozik olyan, a mely ellen valaki óvatást emelhetne, de annál több olyan, a mely kedvesen hangzik a magyar fülnek, s nem viseli magán a mondvacimáltság bélyegét.

UJDONSÁGOK.

„Ő felsége a király nevében!”

Itéleteket nálunk és mindenhol a világon, a hol monarchikus államforma van, a király nevében szoktak hozni. Ez olyan természetes dolog, hogy senki fönn nem akadhat rajta. De Belgiumban most nemcsak arra olyan itéletek fogtak hozni a bíróságok, a mely mégis különössé teszi az első mondatot: „Ő felsége a király nevében!”

Mert a panaszos nem más, mint *Lipót* belga király leánya. Ugyanaz a belga király, a ki magának foglalta be a dicsőséget, hogy ő az az uralkodó, a ki legsűrűbben szerepelt az új század botránykrónikájában. Múltan párizsi lapok és a világsajtó öszes orgánumai foglalkoztak botrányával és megúsztelek a koronás botrányhöz hízegő jelzővel, megint azon van, hogy egy családi dologból világszerte skandalumot csináltak. A leányával, *Klementin* királykisasszonnyal keletkezett konfliktusa. Sajnos sors jutott osztályrészül ennek a királynak. A leányai rendre szembeállnak vele. Megtagadta az anyjuk után maradt örökséget, néhány milliót, amelyre — az ő nézete szerint — mindenkinek, még egy uralkodó királynak is, elegendő szüksége van, pedig neki az öt milliót nagyobb összege rugó vagyona van.

Világszerte pör lett ebből is, amelyben leányával szemben állt a koronás apa az egész világ mivel világszerte láttára és megbotránkosására. Aki nem törődött a megbotránkosással, az *H. Lipót* belga király volt. Aminthogy nem törődött akkor sem a világ itéletével, amikor leányát *Stefánia* grófnőt holt anyjának koporsójától elutasította. Rideg, számtal, részvetre teljesen képtelen lelke megindulás nélkül fogadta minden embernek sajtó itéletét. A maga után akart járni, amely azonban a rokonszenv előtt végrelegesen el ven zárva.

Most *Klementin* királykisasszony is arra a tapasztalatra jutott, hogy *Kleopold* király akaratát és szándékát éppen olyan keresztessé lehet tiszteletben tartani, mint *Lipót*ét, az apát. *Bonaparte* Viktor herceg megkérte a szépséges királyleány kezét. *Klementin* szívesen feleségül menne hozzá. Császárunk görbül való a kérés; semmi akadály nem fordulna a házasság elé, ha *Lipót* király normális ember volna. De mert látja, hogy leányának a boldogságot jelentené ez a házasság, ennek folytán ellene szegül és semmi áron sem akarja beleegyezését adni. Milyen családi jelenetek játszódtak le a belga király udvarában, arról nem szól a fáma. De bizonyára szomorú jelenetek voltak azok, a melyeknek apa és leánya közt nem szabadna előfordulniok. A vége és eredménye az, hogy *Klementin* királykisasszony — bizonyára hosszú és keserű tusakodás után arra az elhatározásra jutott, hogy a belga törvényekhez menekül és azoknak a segitségét hívja föl. A belga törvények értelmében minden apa — még a király is — köteleztet arra, hogy beleegyezését adja leánya házasságába, ha törvényes akadály nem forog fenn. Itá pedig beleegyezését mégis megtagadja, akkor a törvény veszi oltalmába a leányt és intézkedik az apa helyett.

Nem szólva arról, hogy a belga királynak ez a harmadik leánya, aki törvény elé idézi az édesapját, de ilyen vagy ehez hasonló botrányokról nem tud sem a történelem, sem a krónika, sem semmiféle hagyomány. Egy királyi apa, aki azért áll törvény előtt, mert leánya jövőd életének boldogságát mindenáron meg akarja rantani, olyan jelenség, amely még ebben a torzvonásokban oly rendkívül gazdag korszakban is visszatartott.

Meglehet tehát, hogy Brüsszelben ki fognak hirdetni egy itéletet „Ő felsége a király nevében”, amelyben „panaszos” vagy „fölpörés” *Köburg* *Klementin* királykisasszony elutasítják, jelezve, hogy a boldogsághoz, amelyet egy apától hiába várt, a törvény sem juttathatja el. De lehet az is, hogy ugyanezek „Ő felsége a király nevében” ő felsége a király utasítatik, hogy egyezzenek bele leánya házasságába, ellenkező esetben a törvény gyakorolja majd az apa jogát.

Ez az itélet is unikum lesz a világon, aminthogy monstruozus unikum maga a belga király is az emberek és a királyok közt. A legesodálatosabb azonban a dologban az, hogy Belgiumban még most sem bukott meg a királyság és a monarchikus eszme. Akármilyen magasra csapodnak is a botrányok hullámjai, *Lipót* még mindig a trónon ül. Valóban, a népek túrelme és kitartása bámulatra méltó és megfoghatatlan.

(t.)
[— Személyi hírek. *Rainer* főherceg *Hermstienből* *Bécsbe* érkezett és ma reggel *Bruckba* utazott, a hol szemetét tartott az osztrák Landwehr-csapatok fölött. — *Izabella* főhercegnő leányával és *Albrecht* főherceggel *Alsó-Tátra* földre érkezett. — *József* *Agost* főherceg *Ischből* *Bécsbe* érkezett és délután folytatta útját *Budapest* felé.
— *Kossuth* *Ferenc* *údvölése*. *Felső-Kemenczén* — mint megirtuk — tegnap délelőtt

hogy régi... a magyar... a magyar... a magyar...

Rosta.

OK.

veben!

enhol a vilá... a vilá... a vilá... a vilá...

mint Lipót... mint Lipót... mint Lipót... mint Lipót...

század hol... század hol... század hol... század hol...

orgánmai... orgánmai... orgánmai... orgánmai...

hogy egy... hogy egy... hogy egy... hogy egy...

amint Lipót... amint Lipót... amint Lipót... amint Lipót...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

század hol... század hol... század hol... század hol...

lepleztek le a Kossuth Lajos emlékére közadakozásból fölláttott emléktáblát. A leleplezési ünnepélyről Rakovszky alispán a következő sürgönyt intézte Kossuth Ferenczhez, aki tudvalevőleg Herkulesfürdőn üdül:

Kossuth Lajos örökös érdemeinek ünnepése alkalmából egybegyűlt ünneplő közönség leleplezte a vágyodat és hön kívánja mielőbbi felgyógyulását.

A marienbadi találkozó. Hírül adtuk már, hogy a király augusztus végén Marienbadi meglátogatja Edvárd angol királyt. Mint Marienbadi jelentik, az eddig történt meglátogatás szerint a király augusztus 30-án meglátogatja az augusztus 11-én vagy 12-én furdóhasználatra Marienbadi érkező Edvárd királyt. A király csak néhány óráig fog Marienbadi időzni és innen közvetlenül a dél-csehországi őszi gyakorlatokra megy.

Gandolfo híába várt. A pápai bíboros államtitkárnak, Merry de Valnak Castel Gandolfo nyaralása a Franciaországgal folytatott vizsalyt a halasztást szenvedte. Az államtitkár tegnap várta a régi pompás pápai kastélyban, melyet X. Pius felajánlott neki nyaralóhelyül. Castel Gandolfóban a tengerre néző lakosztály, melynek magas erkélyéről a Montecavallo erdős hegyet és az egész északi Campagna egészen a címni erdők széléig beidálni, ünnepeken fel volt díszítve minden kézen állott benne az államtitkár fogadására. A szolgálatvezető is oda volt rendelve. Számos ott nyaraló kiment a pályaudvarra, hogy fogadják az államtitkárt, aki oly váratlanul szakított egy harmincznégy éves tradícióval. A vonattól néhány száz utas érkezett, azonban az államtitkár nem volt közöttük. Később azonban távirat érkezett a kastélyba, hogy a bíboros érkezését bizonytalan időre elhalasztották. Híre jár, hogy a pápa nővérei is Castel Gandolfoba mennek nyaralni.

Előzetes emlékek. Moltán gondolkozva éjtel mindenkit az a különös híradás, amely Belgrádból érkezik. Egy esztendője annak, hogy a véres esemény lejárásától a belgrádi konvokban, a mely egy díszes társaság, hogy király és egy királyné véres meglátogatást jelentette. Azóta a szerb király sehogyan sem tudott kényelmesen elhelyezkedni a trónon. Akármilyen fogott, akármilyen tervei voltak, a meglátogatott királyi pár árnyékát mindig ott kísértelt előtte. Rájött arra, hogy egy verrel bemocsokt trón helyett nagyon eszámolások. Számítatlan bajjal küzdött, a míg legalább azt elérte, hogy az idegen hatalmak követei visszatérjenek a szerb fővárosba. A királyi követség ügyét elintézte, a hogyan tudja. A külső állapota elégtelen, a mennyiben elvárható ugyan, de mert radikális módon nem tudott, vagy nem mert végezni velük, ennek folytán más kárpótlást nyújtott nekik azért, hogy az udvarból takarodniok kellett. Most — mint Belgrádból jelentik — a királyi követség utolsó emlékeit is meg akarja semmisíteni. Tegnap annak a szóbanak összes berendezési tárgyait hamuvá égették, a melyben Sándor királyt és Draga királynét meglátogatták. Az elégetett tárgyak közt Draga nek sok ruhadaraja is volt, mely meglehetősen értéket képviselt. A meglátogatott királyné nővérei ügyvéd után követelték a ruhadarabokat, a melyek jog szerint örökségük egy részét képezik. A szerb kormány azonban nem akarta megengedni, hogy a Lunjevics-nővérek esetleg kiállítsanak rendezzenek a ruhákból és ezzel is hangulatot csináljanak és ezért a nővérek követeléseit elutasították. Így került Draga királyné ruhái is autodaféra. A konak kertjében történt a királyi intendánsnak és a városi prefektusok felügyelete alatt. Ott voltak a különös aktualis Nadia királynénak és a Lunjevics-nővéreknek megbízott ügyvédjei is. Néhány nap múlva megkezdik a régi konak lerombolását is. Az a terv, hogy mire Péter király furdószései hazatér, az épület is eltűnjön, a hol a világraszóló, tragikus esemény végbement. A szoba-butorzat tehát porrá-hamuvá lett. Az épületet is lerombolják. De ha oly könnyű volna a megrázó eseményt a történelem lapjáról letörölni, mint a mely könnyű volt az eseményt holt tanult a lángok martalékává tenni, akkor Péter királynak minden gondja, baja, aggodalma és bánata is hamar véget érne.

A király nem megy Gasteinba. Ischlből jelentik, hogy a király szárnysegéde tegnap megbeszélést folytatott Kossuth ezredessel, György szász király szárnysegédel és ennek eredménye az, hogy a király végleg lelett arról a szándékáról, hogy a szász királyt Gasteinban meglátogassa. Hogy mi az oka a látogatás elmaradásának, azt nem tudjuk, de alighanem összefüggésben van a szász trónörökös és Montignoso grófnő állásával. A trónörökös ugyanis mindenáron szeretne volt nejevel találkozni, míg a szász udvar, jobban mondva maga György király, halálai sem akar róla. Itt említik meg, hogy egy drezdai távirat szerint, azokkal a hírszerzőkkel szemben, hogy Montignoso grófnő legközelebb találkozhat gyermekeivel, illetékes helyről közlik, hogy erről szó sincs s azért a Frigyes Ágost szász trónörökösnek és gyermekeinek tátrafűrdő tartózkodásuk alatt találkozás nem is várható.

Gyémántművészek egyháza. Kassáról jelentik, hogy a kassai egyházmegye nagygyűlése püspöke, Bucics Zsigmond, ma tüli he pappá szentelésének hatvanadik esztendőjét.

Dobos püspök 1821. március 17-én születése a tolnamegyey Oszorán, ahol atya az Eszterházy hercegek ur-dalmának főszépe volt. Pappá 1844 július 22-én avatták s ez időtől káplánkodott Magyar-Ovárán, honnan 1847-ben Eszterházy Pál herceg angol nagykövét unokái mellé nevelővé vette. Ettől kezdve az Eszterházy hercegi családnak szentelte egész működését és különösen később, mint a hitbizomány utolsó zárgondnoka, fe tett ki emberfelelő munkásságát. 1867-ben a győri egyházmegye szentszéki üldöke, 69-ben pápai káptalanrész, 71-ben komárom-monostori apát, 79-ben ráthóti prépost, majd múzeumi igazgató 80-ban nagyváradi irodalmi kanonok, 81-ben a váradi római és görög szertartásu papnevelő rektora, 82-ben országgyűlési képviselő, 84-ben noviciusvezető püspök lett. Kassai püspöke 1887-ben.

17. esztendője kormányozza századéves egyházmegyét. Nesztora a magyar főpappárnak, aki nemzete közhíre évé tette egy emberöltő fáradaival egybehalmozott és százezreket érő layence és festménygyűjteményét. Az illusztris egyházejelelem, mint minden évben, most is Badenben üdül és így gyémántművészei csak hazajövet, a jubileum egyházmegye ünnepeivel egyetemben, Nagyboldogasszony napján fogja székhelyén megünnepelni.

Bobrikov után Andrejev. Bobrikov Finnország kormányzója volt, Andrejev a jellissavetpoli kerület alkormányzója. Mindkettő kegyetlen zsarnok volt s mindkettőt megölték. A jellissavetpoli alkormányzó meggyilkoltatásáról a Vossche Zeitung állítólag jól informált forrásból a következőket jelentik:

Andrejev meggyilkoltatása kétségkívül a «nemzeti ünnepem céljaira alakult örmény bizottság» műve, amely a kankázusi örmény egyházi javak lefoglalása óta áll fenn és céljait tüzte ki, hogy a kormány elnyomó törekvéseire a különösen «nagoc» tisztviselők ellen intézendő merényletekkel válaszoljon. Ez a bizottság intézte annak idején a kormány merényletét Galizin herceg kaukázusi főkörmányzó ellen is. Műdön néhány hónappal ezelőtt a jellissavetpoli örmény lakosság utcai tüntetéssel tiltakozott az egyházi javak elkobása ellen. Andrejev alkormányzó maga vezette a nép ellen a rendőroket és katonákat s sajátkezűleg lött zgyon egy fiatal örményt, mire a katonaság sortírozott adott, amelynek még néhány örmény halott és sebesült lett az áldozata. Andrejev meggyilkoltatása volt a bosszu ezért. Feltételek, hogy a bosszúelő akciónak még további részletei is következnek.

A szentpétervári Novoje Vremjának viszont azt jelentik Tihiszből, hogy Andrejev egy, a mohamedán lakosság körében elterjedt összeesküvésnek lett áldozatává. A merénylőket mindig sorshuzás utján állapítják meg. A sőtőlők közt most is számos összeesküvő volt, aki a merénylőkről és a szűkesről mit sem akart tudni.

Viasza Madagaszkárra. A föld, ahol először láttuk meg a napvilágot, ahová gyermekkor emlékeink futnak, bármily messze visz is 100 sorsunk, kedves marad nekünk a sírig. Még ha rosszul folyt is a sorsunk a vidéken, ahol bölcsőnk ingott, mégis hazuk hozzá, mert a szülőföldhöz való ragaszkodás a legszorosabb érzelme egyike. Ez a ragaszkodás tegnap egy szép gyermeknek öngyilkos ügyét gyertya nyomta a kezébe. Bőbesben történt az eset, amelynek részletei érdekesek és megröndítők. A leány, akiről szó van, Madagaszkárra született, oda vándorolt szülőföldjéről. S meg akart halni. Szikora Hilda, Szikora Ferenc neves osztrák barlangkutatónak leánya. Szikora bizonyos esztendő előtt nősült s az esküvő után nejevel együtt Madagaszkárra ment, melynek laraingait, európaiak előtt még ismeretlen vidékeit kutatta át. Tudományos és geográfiai tanulmányai igen érdekesek, tropikus növénygyűjteménye díszes a becsi természetrajzi muzeumnak. Nejevel az indiai óceán szigetvilágában barangolt esztendőkből kereszttel. Leánya Hilda 1889-ben született Tananarivában Madagaszkár fővárosában. A kis Hilda mundenivel együtt ment a szülővel. Anyja felette művelt nő s az ösödök középete, gondos nevelésben részesítette. Hilda megtanult németül, francziul, angolul s a beszélt nyelvet is elsajátította. Megszokta a vándorlást országról-országra, szigetről szigetre s a vademberek középete anyja oldalán: művel leánygyá serült. 1902-ben a Benion szigetre Szikora Ferenc, az apa megkapta a malinát s beehalt. Az özvegynek rokoniak voltak Bőbesben s maúttan fájat eltemette, visszatért leányával Európába. Bőbesben telepedtek meg. A kis Szikora Hilda nem tudta megszokni a világyarost. Vagyott vissza az ősrökhöz, a feleket köze. Tanára el voltak ragadta készültése s tanulmányosságá fellett, a tizenhárom éves kis leány olyan perfekutrajzokat tudott írni az indiai szigetvilágról, hogy azok besúletére váltak volna akármelyik utazónak. A tanár megösölkött, hogy a kis Hildából hírneves írónő lesz. De a tanárk dieserele a csuda-kisleányt nem bírták kárpólni Madagaszkárról. Csak oda vgyott vissza. Múltak az idők, Hilda ma már tizenöt esztendő, de Madagaszkárról eped a szive most is. A minap sírva borult az anyja behéle:

— Mama, ha nem megyünk vissza, én meghalok.

— Verd ki fejedből ezeket a bohó gondolatokat, szólt az anyja. Mit keresen két magános nő a vademberek között?

S a kis leány forró, de reménytelen szerelmében végtelen tette szánta el magát. Tegnap este, amikor Szikorané hazajött, vérebén fetrengve találta Hildát.

— Mama, én egyonlöttem magamál. Nem tudok élni Madagaszkár nélkül.

S a kis Hilda most élet és halál között lebeg.

Házasságok. Bánya László már, hivatalnok házasságra lépett özevy Hessler Györgyvel, a Kávin-teri ev. ref. templomban. Az esketésü bszedett Réffay Sándor pozsonyi teológiai tanár tartotta. — Sippi dr. Rodiczky Jenő és. és kir. asztalnok fia, sippi Rodiczky Géza honvédfőnök nagy ma délelőtt esküdtük örök hűséget Kadár István miniszteri tanácsos Jozsika leányának a dunakeszi templomban. Az esketésü Kozora Endre kassai prépost-kanonok végezte. Az esküvőn közeléltünk számos különös velt részt. Az ut pár az esküvőt követő fenyek lakoma után külföldi körútra indult.

A spanyol király utazása. Madridból táviratozták: A Correspondencia szerint Alfonso király szeptemberben Parísha utazik, majd onnan visszatér Madridba, hogy októberben ismét Berlinbe utazzék.

A dunántúli evangélikusok Pápa. A dunántúli ág. ev. egyházkerület mai folytatású közgyűlése előtt — mint Pépáról táviratozták — a gyámintézet léleztet Lőr Fülöp és Bersényi Jenő előkete alatt, melyen a közéleti segélyek közt osztoztak ki. A kerületi gyűlésen örvendele tudomást vettek Gyurász püspöknek azt a bejelentést, hogy Solomony Lajos kollektai cselekedés 40,000 koronás alapítványt tett. Viat kellett Vurch

EGYETERTÉS

Gyula magyarbóli tanító ügye. Vurch ellen az a panasz merült fel, hogy a magyar nyelvben nem tud kelet eredményesei tanulni. A gyűléseket kiinduló, hogy elene a fegyelmi eljárás megszüntessék. Erőszakosdott Kelt Zmajla János bresztdiják. Erőszakosdott Kelt Zmajla János bresztdiják. Erőszakosdott Kelt Zmajla János bresztdiják.

Az új főkapitányhelyettes. A budapesti államrendőrségnek egy érdemes vezetőféra vonni vissza a közszolgálatból. Megirtuk már, ho y Pekáry József főkapitányhelyettes nyugolomba fog vonni. Mint jól értesült helyről halljuk, a főkapitányhelyettesi állásra dr. Farkas Lajos rendőrtanácsos, miniszteri osztálytanácsos szemelték ki, aki szeptember első napjában — amikor Pekáry főkapitányhelyettes távozik — foglalja el a állását. Dr. Farkas Lajos jelenleg a főkapitány-ság büntető osztályának vezetője és ezt az osztályt mint főkapitányhelyettes is tovább fogja vezetni. A leendő főkapitányhelyettes ügyintéző érdeménysz munkáldokára tekintet vissza. Erődes, komoly ember, a rendőri tisztakar egyik legérdekesebb tagja.

Az amerikai hajóraj Flumében. Fluméből táviratozták, hogy az amerikai hajóraj, amely hét hajóból áll, Triesztlől Brker elmenterang parancsnoksága alatt július 20-án jön Flumeba, a hol augusztus 1-éig marad. Az ünnepségek programjából eddig meg van állapítva fenyek fogadási estély a kormányzóval, a melyre 1000 meghívott küldtek szét. A Mayflower nevű hajton a parancsnok díszbevetet fog adni. A zenekar július 25., 28. és 30-án este 6—10-ig az Adamiócheren zenésztől tart. Az Adamiócheren az alkalmából fenyek villamvilágításban fog ünnékölni. A kormányzó pártájához vezető Muncipalutuban már felrakják a villamvilágítást. A kormányzó estélye 26-án lesz. A meghívottak között 160 amerikai tiszt van. Az admirális hajója megérkezőkor 21 dírvőessel dívölt a város, a melyre a tengerészeti akadémiák kertjéből lövészek fognak vázsonni. Al ando amerikai portyázó őrség fog a városi rendőrségnek a rend fenntartásában segédkedni. A kormányzó estélyen budapesti művészek fenyek műkedvelőkként fognak a vendégek szórakoztatására közreműködni.

A kóborló császár. Szegény Lebandy Jaques, a ki még igazi császár sem volt, mégis már ex-császár lett, a világ kacagása közben járta most hajós utját. A minap Budapesten is volt. Legalább hite azt, hogy itt volt, amár sokan azt állítják, hogy nem is volt az a reptélyes idegen, a kiről föltek, hogy itt maradt a magyar fővárosban. Most Volsalából azt jelentik, hogy Lebandy július 14-től tegnap ott tartózkodott és a Bellevue-szállóban lakott. I. Jakab 6 felsegő eleinte a legszigorubb inkognitóban volt, de később mégis megmutatta, hogy a világ legújabb császára szerencsésen az osztrák üdülőhelyet. A császár igazi nagyur módjára élt és sokat költött; társaságában volt két férfi, a kik közül az egyik miniszternek mondta magát és két hölgy. I. Jakab az első emeleten négy szobát bérelt. Elutazása után a szálló tulajdonosa azt mondta, hogy minden évadban csak tíz ilyen vendéget kíván. A szaharai császár onnan Bőesbe utazott.

Kétszázmillió hozomány. Miss Astor Paula egyike a világ leggazdagabb hajóadonainak, miután vagy háromszáz kőrőnek kocsart adott, végre elhatározta, hogy férjhez megy. Londonból jelentik, hogy a világhírű Krüzus leánya egy Spender-Clay H. nevű kapitányt választott férjül. Semmi mást nem tudnak a szerencsés vőlegényről, mint azt, hogy kapitány és hogy a szűrke létköznapiságából még eddigde nem emelkedett ki. De bizonyára igen sokan irigylik, mert a menyasszonynak nem kevesebb, mint kétszázmillió hozománya van, a mi esinos öszezgecskét jelent s ha fyeleembe vesszük, hogy a menyasszony szép is, okpözelhető, hogy a kiválasztott vőlegény boldogsága fökéletes.

Ámor az automobilon. Szencziócs leány szüleiéről beszélnék most Turinban s a mi az eset érdekességét emeli, automobilon szüktelték meg a hölgyet. Néhány hónappal ezelőtt Turinba látözött Fenaroli Ernesta cseorsai pénzügyi titkár özevy és Mary nevű 17 éves gyönyörű szép leánya. A Sant' Agostino-utczában vettek ki lakást, melyet csakhamar nagyszámú társaság látogatóit, kiket a leány rendkívül szépsége vont oda. Csasnem állandó vendége volt a házának gróf Mayo Boardo, a ki neves szerelmele gyuladt a leány iránt. Talán el is vette volna, ha a házasságnak nem lett volna egy igen nagy akadály. — Ö gyámfi már nős volt és két gyermeknek az atya. A gróf szerelmét azonban a ki leányának teljes tizenhat esztendővel volt idősebb, a leány is viszonzta és megegyeztek, hogy együtt fognak megszülni. Egy nap, mikor Mary anyja gyengédkedett, a gróf automobilon jut a házhoz és a leány rövid sétalutására hívta. Mary kérésére anyja is beleegyezést adta, mire a gróf és a leány eltávoztak. Mikor azonban estig nem tértek vissza, Fenaroliné aggodni kezdett és jelentést tett a rendőrségnek, másnap pedig a piemonti csendőrkörsület parancsnokának. Ugyanakkor jelentést tett azonban Mayo grófus is, hogy férjétől levelet kapott, melyben tudósította őt, hogy nem tér vissza. A csendőrség nyomozást indított. A leányzókat gróftól és Fenarol Máriát Altavillában, Monterat közelében a csendőroket elözték és Turinba visszavitték.

Lengyel munkások a szász ellen. Varsóból jelentik, hogy mintegy 1500 munkás tegnap este nagy tüntetést rendezett a szász ellen. Adó! jötre egy nagy város zászlót bontottak ki, amelyen az szavak voltak olvashatók: «Lengyel munkáspárt», mire ilyen kiáltásokkal «Le a szászral! Éljen a szociálistáms!» zart sorokban bejárták az utcákat. Amikor a tüntelők látták, hogy a rendőrség közeledik, hirtelen olyan gyorsan futottak szájfel, hogy a rendőroket egyet se voltak képesek közülük letartóztatni.

Fürdővendégek. A mai napon hozták érkezett jelentések szerint a vendégek száma a Tatra-fürdői fürdőben 1124, a Szentiványi Csorba-fürdőben: 822, az Uj-Tatra-fürdői fürdőben: 524, az Iglo-fürdői fürdőben: 387, a szász-fürdőben: 950.

Strossmayer halála van. Eszékéről táviratozták, hogy a gyakóvói káptalan táviratolt kapott, mely szerint Strossmayer püspököt Rohits-Sauerbrunnban szőlőhűdés érte. Kivánságára elláták a halotti szentségekkel. Betegágyánál Cepelce protonotárius és Normann-Ehrenfels Rudolf gróf vannak. A püspök, agy korát tekintve, környezete a legrosszabbra van elkészülve. A káptalan az imént az egyházmegye összes papjaihoz felszólítást intézett, hogy könyörgő misét mondassanak Strossmayer egészségeért. — Rohitsi táviratok szerint Strossmayer püspök hirtelen megbetegedett és elláták a halotti szentségekkel. Az agy egyházejelelem állapota veszélyes.

Siketnoki házassága. Nagyváradon — mint onnan jelentik — igen érdekes házasságot kötöttek az odaváló anyakönyvezető hivatalban. Egy élethebb nő és egy férfi vezettek a házassándókat az anyakönyvvezető elé és a mátkapár házassági szándékát tolmácsolták. Mert a fiatalok elő szóval nem tudták kifejezését adni szándékuknak. Mindkettő siketnoki. A vőlegény Telegdy Lajos kömvelegény, a menyasszony Vadas Rozália. A leány édesanyja jellekkel szólította föl a házassándókat, hogy adják tudára, ahogy tudják az anyakönyvvezetőnek egy-belelési szándékukat. Ezek szívetlen kezeikkel hinte fejezték ki ezt. A leány anyja esküvel erősitette, hogy az amit a fiatalok jellekkel kifejezték, nem más, mint házassági szándék. A megható jelenet után az anyakönyvvezető annak rendje-módja szerint összehalta a fiatal párt.

Halál a hegyek között. Tragikus kimenetelű turista-krandulás híre érkezett Tátrafüredről. Két berlini uriember, aki a nyarat a Tátra-ban töltötte, vakmerőségüknek áldozata lett. Az egyik meghalt, a másik életveszélyesen megsebesült. Két nap előtt indultak el, hogy megmászák a Patria csúcsot. E csúcs csak 2400 méter magas ugyan, de egyike Europa legnehezebben járható hegyeinek. Két vezetővel indultak el, a kiket arra igyekeztek rábírní, hogy nem a szokásos uton, a mely igen fárasztó és veszélyes, hanem egy ki nem próbált, szinte lehetetlen uton menjenek felük a csúcsra. A vezetők erre nem voltak hajlandók, s erre a vakmerő berlinek nekiköttek mentek neki a halálnak. Nem tértek vissza, s elmaradásuk aggodalmat kellett, Csuszár Pál vezető, akik keresésükre küldtek, tegnap este találta meg az egyik berlinit. A szerencsétlen öszezaronelőt fejeit, szétört lábakkal holtan fektetd egy nyerveen lábnyi mélység fenekében. Mint lekerült Wehr Oszválnak hívják. Herkulési természetű 25—30 éves férfi. Hétszáz korona készpénzt találtak a tárczájában. A másik turista alaposan öszezortve vászorgott egész a Csorbatóig, ahol végre embert talált. Súlyos belső sérüléseket szenvedett, melyekből aligha épül ki. Most eszméletlenül fekszik. Küldét még nem állapították meg. Már elértek a Patria-csúcsot, amikor vad jégvatar támadt. Visszafelé indultak s a hirtelen beáulott sötétségben érte őket a szerencsétlenség. A halott Wehr egy vagonos berlini öszezregyek egyetlen gyermeke. — Érdekes, hogy ugyanaz napon, a jégvatar idején a Tátra. Fűrdőben időző szász trónörökös is krandúción volt a Háltó és a Tengerszem közötti harasokon. Mikor a zivalar kitört, a trónörökös azon nézen volt, hogy egy szikla mögé kellene menekülni a dőnogságu jég elől.

Világos se, fenség! — szólt Spitzkopf Pál vezető. Öt erbet bennünk leg hamarabb a baj. Itt kell maradnunk, még csak még se moozozzunk.

Igy is történt. Jó háromnegyed óra hosszat állt a württembergi trónörökös a szakadó jégesből, de nem is történt semmi baj.

A szeremes ezredes. Paríshól jelentik, hogy Wilson 70 éves amerikai ezredes nyílt uzcán merényletet követelt el Mürmann Charlotte nevelőnő ellen, aki szerelmi ajánlatát visszautasította. A nevelőnő csak gyengen sérült meg. A merénylet után az ezredes önmagára lőt s halálkövára vették egy kórtházba.

Uj dolgok a rádiumról. A rádiumról, erről a csodálatos, magában fénylő és sok csodás tulajdonságot magában egyesítő elemről, a melyet — tudomás szerint — a francia Curie-házaspár fedezett föl, érdekes új dolgokat jelentenek. A legérdekesebb az, hogy rádium — abban az értelemben, a mint eddig ösmertek — nincs is. Nem azt állítják, hogy minden erre vonatkozó hírvalt tévedésen alapul. Hanem a tudósok már most megegyeznek abban, hogy a rádium anyaga nem egyszerű, elemreire föl nem osztható matéria, mint az arany, a vas és más föl nem bontható elem. A rádium olyan konglomerátum, amely jóvaléngmagától foszlik az elemibe és jászánkent elemesztődik. Curie tanár, a fölfedező, maga is beösmerte, hogy még soha sem sikerült neki tisztá rádiumot előállítani. De nem hiszi, hogy ez lehetetlen volna. Nézetet szerint azon mult a dolog, hogy az előállításnak kolosszális költségei vannak. Egyébiránt visszautasítja azt a föltevést, hogy a rádium nem elem. Azok, a kik az ellenkezőt állítják, nem tudnak bizonyítékokkal előállni.

Az elégett hercezsasszony. A párisi Jean Gonjon-utcazi rettenetes bazárégés egyik áldozatának, az alenconi hercezsasszony, néhai Erzsébet királyné nővérének sírmeletét, mint Párisból írják, s napokban fogják felállítani Drexubn, a családi kápolna sírboltjában. Az emlékmű, a mely az utolsó nagy Szalóban ki volt állítva, csudaszép, becses és megkapóan jól sikerült alkotás. A szobrás a hercezsasszonyt a ruhában állítja a néző elé, melyet a végzetes napon viselt. Lecsukott szemekkel fekszik, keskeny arcán a halál kifejezésével. Vestag hajfonatainak egyike a vállára s onnan a ruhájára omlik. Készítöje Antonin Marcel. Ugyanakkor Drexubn állítják fel a fiatal orléansi hercezsasszony sírmeletét, a ki Tonkinban halt meg egy feltevéstelenen. Ez az emlék nagyon nyugalantó és kifejezetlen bentnyomást tesz a szemlölőre. A her-

ezek alakját életnagyságban mutatja be, a mint ravataláról fölé felemelkedik a fömúlt, iszonydó tekintettel néz maga körül. Készítöje Barrias.

Uj miniszteri tanácsos. A király, mint a hivatalos lap mai száma jelenti, Kazy József szlálytanácsosnak a földmívelésügyi minisztertanácsban, a miniszteri tanácsosi címet és jelöletet adományozta.

Halálozások. Borosjenői Jeney Dániel, a fővárosnak egyik legrégibb, köztisztviselőben álló polgára ma 84 éves korában meghalt. Az elhunytban borosjenői Jeney Lajos királyi tanácsos, a magyar állatörvös biztosító társaság helyettes vezérigazgatója és négy atyját gyászolja.

Ormeostöröl — rablogyilkos. Aseh németországi városból jeleni egy távirat, hogy egy Stramm nevű rándórmeost-r Krotendorf szász helységben július 18-án betört a község házába, a hol a pénztárost fogszerű megöltte és a pénztárból 5763 márkát elrabolt. A rablogyilkos elmenekült. Azóta a szomszédok erdőben bújonganak, a hol tegnap egy Süss nevű birtokos megtalálta és töle minden pénzt elvette. A csendőrség valószínűsít, hogy Stramm ellen, a kit még eddig nem sikerült elfogni.

Efogott betörők. Július 14-én történt, hogy Widder Iszák ekcserezés és óras Váci-körút 56. számú üzletének kirokátát éjnek idején feltörték. A kirakából a tolvajok elvitték hatvan darab aranygyűrűt értékezték koronára értékben. A tetteseket most kincsmestér a rendőrség Wirlor József husz éves borbély és Wirlor Sándor tizenkilenc éves kárpótlás személyében. Az ekcserezket elalagolták, a pénzt pedig elvitték. Mind a ketőt átviszik a bírósághoz.

Vívó- és párbajszerekről árnyékot bérmentve Ed. Diller név. szállító Budapest, Váci-u. ca.

Vergyógyítás (Hémozepátia). Új és legjobb gyógyimod: Asthna, köszvény, sziv., gyomor, veset. degyajk, széhidés és elmezavar ellen. Az intézet Budapest, V. Váci körút 18. szám 1. emeleten van.

TÁVIRATOK.

Franciaország és a Vatikán.

Páris, július 21. A maynaci prefektus a lavali püspököt juttatta a miniszterelnök táviratát, melyben az áll, hogy Geay lemondása a kormányt ferde helyzetbe hozná. Ezzel a püspök hibáját beismerné és elvesztené jogát az állam jóakarata. Úgy látszik, hogy a lavali püspök, dacára ama levélnek, a melyben több püspök és érsek felszólítja, hogy Rómába menjen, a miniszter utasításának megfelelőleg, egyházmegyéjét elhagyja nem akarja.

Páris, július 21. Lavallból jelentik: Pceol Jezuista atya levelet intézett a pápához, a melyben utalva a lavali püspök ellen emelt vádak tarthatatlanságára, arra kéri a szent atyát, hogy a püspök ellen tett intézkedéseket vonja vissza, mert azok a Mayenne megye és egész Franciaország vallásos békejéért kedvezőtlenül befolyásolják és fenyegetik.

Az angolok Tibetben.

London, július 21. A Reuter-ügynökségnek jelentik a tibeti expedicióról, hogy az angol csapatok csekély ellenállással vonultak át a Karola-szeroron. A csapatok most 92 mérföldnyire vannak Lassától. Az angolok vesztesége jelentéktelen.

A forrongó Balkán.

Konstantinápoly, július 21. Tegnapelőtt Tefafasán, Monasztiről öt órányra délre, megütközött egy tizenöt tagú banda a katonsággal. Két katonát és öt komitást elesett, a többi elmenekült. Megállapították, hogy a banda ugyanakkor érkezett Bulgáriából.

Konstantinápoly, július 21. Téves az Szalonikiból eredő berlini hír, mely a török haditengerészet megerősítéséről szól. Az új rendelkezésről és fellépvizsgálatokról szóló hírek részben tévesek, részben túlzottak. Az egész hajóhad nem létező kellően kiképzve, télenységben marad, miként eddig. Ismétlen tervezték, hogy a hajóhadat Szalonikiba küldik a morális hatás kedvéért, mert a múlt évi merényletek alkalmából idegen hadihajók jelentek meg ott. Nem lehet tudni, hogy most kiküldik-e a hajóhadat.

Új gyarmatkormányzó.

Béga, július 21. Heucz tábornokot, ki a hadsereg kötelezőből kivált, kinevezték németalföldi indiai főkörmányzóvá.

Közgazdasági táviratok.

Newyork.

Július 21, július 20
Buzza hegyben 107.50 —
Júliusra 101.75 102.63
Szeptemberre 92.75 91.88
Decemberre 91.63 90.75
Árnyazat: állandó,
Gabonaszállítás-díj
Liverpoolra 1 — 1—
Tengeri júliusra 55 — 54.50
Árnyazat: állandó.

Newyork, júliusra — júliusra — (Zárhat Gyapot Newyorkban hegyben 11.00 (10.95) tegnap gyapot júliusra 10.67 (10.63), gyapot szeptemberre — (10.61), gyapot Nov-Orleansban, hegyben 12.13 (—), Petroleum: S and White Newyorkban 7.70 (7.70), petroleum Sland White Philadelphianban 7.65 (7.65) petroleum Refined in Cases 10.40 (10.40), petroleum Crut Buancas at Oil City 150 — (150 —), Zsír: Western steam 7.35 (7.35), zsír Rohle és Brothers 7.25 (7.25), Hőve: Luz Rio 7.25 (7.25) kávé júliusra 3.65 (3.70), kávé szeptemberre 3.95 (3.95) Liszt: Sprung Wheat Cleara 3.90 — (3.90) Csukor: 3.43 (—, 3.43) On (26.40—27.95 (26.25—29.00), Réz 12.62 — (12.62 —, —).

Chicago.

Július 21, július 20
Buzza júli- 95.63 95.50
szept- 88.75 87.63
tengeri júliusra
júli- 49.32 49.50

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Jászai Eszék grófnak. Laube Eszék grófia, melyet ma este adtak a Fővárosi Nyári Színházban, a nehezen induló darabok sorába tartozik, s bosszandóan exponenciája, mely szinte harmaddal felvonáson át, nehézségekkel teljesedik az előadó művészet vállaira. Két felvonáson át szerepelt együtt vesztgel a Jászai alkotó ereje is; ismétlődő tüppregések és megújuló kétyelek közt áporogva, amit ugy csinálni hogy az mindvégig érdekes, és maga változosságában új és szép legyen — ő a nagy tragikát is erős próbára tette. Am a harmadik felvonásról kezdve, a mint a csekélymennyi végre

előg mély medret vágott magának, Jászai is önmagára talál, és művésze, mint a főlkelő nap, pillanato kint ragyogóbb sugár-özönt lövellt maga körül, hogy az ötidik felvonásban, mikor Eszék szerelmi csalását megtudja, teljes pompájában jelenjen meg a látóhatáron és minden ehmálysíton maga körül. A nagy katasztrófának meg van az a lélektani hatása, ho y hihetetlenek; az emberi lélek menekülni óhaj belőlük, ha máséknem, csoda által; némely drámaró és némely művésze erre számítva, a hatást azzal igyekeznek fokozni, hogy közvetlenül a vég előtt a békés megoldás lehetőségének árnyékát jelentik meg a néző előtt. Jászaitól soha sem látni, hogy az írónak ezt a mesterkedését kidomborítani igyekeznék: az ő realizmusa, mely az igazságot igyekszik keresni és bemutatni, az illuzió-kéltésnek ezt az eszközt nem akarja ösmerni. Eszék — kit Keszler játszott, — katasztrófia bekövetkezik abban a pillanatban, mikor titkos felesége Rutland grófné — Kápolnay Júlia — a keblére veti magát és a szerelmében porig alázott királyné vesztésnek érzi magát az udvarbírógyérel szemben. Jászai olyan szenvedélyt mutat itt be, melynek zordon öseje seink sem hagy kétségben azt iránt, hogy nyomtat emberleletnek kell elpusztulnia; a katasztrófát kiherülhetetlennek tudja feltüntetni s ebben van hatása fenéségének titka. Megdöbbenne nézik mozulatát és lesik szavait, elszorult szívvél, min egy grófiát, kinek sem szívét, sem lelkét elképzelni nem lehet, csak mikor látjuk, akkor jövünk rá, hogy emberben ilyen indulatok is lakhatnak. A köznég, mint mindig, ma is háls volt Jászai iránt, sejtolta, eljenzete és számtalanszor lámpák elé szólította. Kápolnay Júlia az ötidik felvonásban néhány sor jót eltalálta a hangot, szenvedélyes kitörései természetesen voltak és tetszeltek is. Keszler mint Eszék daltás alát volt, sok tüzelt is játszott és az érdeklődést magára tudta vonni, de here ma is ártolt a szavallása tisztázának; némely lármásabb jelente közben nyg berekedt, hogy alig lehetett érteni a szavát.

(D. Gy.)

Hangverseny Hérsfalva-fürdőn. Különösen sikerült hangversenyt rendezett tegnapelőtt Krámer Sándor szatnári szingargató. A terem zsúfoltság megtelt és a közönség zajos tetszésel fogadta a közreműködő művészek előadását. A hangverseny közreműködői: Komoros Margit, a szatnari színház primadonnája, Tintai M. komikus és Boróczy Aladár zongoraművész.

A Pénz bemutatója. A budai nyári színházban holnap, pénteken lesz a bemutató előadása Hejermann Herman holland író Pénz című drámájának, melyet Kemény Simon fordított magyarra. Az udonság szokatlanul nehéz és mély tanulmányt igénylő szerepelt Baros, Bora Paula, Kövcsy, Keszler, H. Kápolnay Júlia, Medgyasszay Vilma, Szolner O. gá, Réthey, Beresényi Júlia, Iszák, Tábori és Kövesy játszzák. A Pénz honapi bemutatója iránt nemcsak irodalmi körökben, de a színházi közönség széles rétegében szokatlanul nagy az érdeklődés.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

Közgyűlés a szünetében. Rendkívüli közgyűlést tartott ma délután a székesfehérvári törvényhatósági bizottsága Halmas János polgármester elnökelete alatt. A nyári közgyűlésre a követ vaspálya társaság két új vonalának engedélyezését miatt volt szükség. Az egyik a Lánchídfőt a Szarvas-térrel feja összekötni, a másik pedig a sertésközvágóhidhoz fog vezetni. És hogy a közúti vaspályatársaság ne egyedül önmagának vándítája a bizottsági tagok összehalmozását, hát hozzászoktak a napirendhez még néhány jelentékelenebb tárgyat.

A napirend előtt dr. Andreánszky Jenő interpellált. A közgyűlés ugyanis három ezer korona végkielégítést szavazott meg egy léánykollaitónak, a kit állásától elmozdítottak Andreánszky ezt a határozatot megjelölte, azonban az ügyosztály az iratokat a felelősségi határhoz bevérsá nélküli feltérjesztette a miniszterhez. Így, hogy a miniszter a határozatot így is megsemmisítette, amde az ügyosztály eljárása alkalmas arra, hogy a felelősségi jogot illuzóriussá tegye. Az interpellációt kiadják a polgármesternek.

— Hat a magyar udvartartással mi lesz? — dervajkodott Sümegi.

Vázasnyí rádpajzolt:

— Annak a föltérjesztésével lezzeg nem fognak egy sietni!

Következett a napirend.

Pöperkövics Bátor tanácsnok részletesen ismertette a lánchídfő — szarvasi vonalra, továbbá p serídközvágóhidhoz vezető útona vonatkozó engedélyezési föltételeket s bemutatva egyúttal a föltérhasználati szerződéseket, kérve azok elfogadását.

Dr. Wagner Géza hozzájárult az előterjesztésekhez, azonban — tekintve, hogy villamos kocsik átállításáról is van szó — f-hívja a közgyűlés figyelmét a villamos kocsik feltérjésznél alkalmazott lepcsőkre, amelyek k tulmagasak.

Hellai Ferenc szintén elfogadja a javaslatokat azzal a változtatással, hogy a kocsik átállítására javaslatba hozott százhusz ezer korona helyettesek tartalékba s forditassék majdan új kocsik beszerzésére.

A közgyűlés Hellai Ferenc kiegészítő javaslatával egyetemben elfogadta a javaslatokat.

A Közüti Vaspálya-Társaságnak a Szep Honánál levő forgalmi telepén létesítendő koccsiznek, továbbá zugligeti vonala meghosszabbításának és hívóvölgyi állomása kibővítésének költségeihez a közgyűlés — a fozzámvevő javaslata alapján — hozzájárult.

Szó nélkül elfogadta a közgyűlés a tanács előterjesztését a Képgyógy-és Alkotás-utca között létesítendő utvonalka s szabályozási tervebe való felvétele dőcában, valamint nem kifogásolta, hogy néhai Orley Lajos örökösai telekvételeit tartozásukat egy üszegben fizethessék le.

Háromnegyed öt órakor a polgármester már jenthette, hogy a közgyűlésnek egyéb tárgya nincsen.

— Eljen a magyar udvartartás! — kiáltották a demokraták.

A polgármester hirtelen fölállt és jónak láta elsietni. A közgyűlés véget ért.

— A kamarai választások. Brucker Ignéz és társai a kereskedelmi miniszter elé terjesztették a Budapesti kereskedelmi és iparkamara beltagjainak választása dolgában június 27-én tartott iparos gyűlés határozati javaslatát, a mely szerint a gyűlés — tekintettel a kamara közható-

sági jellegére — a közigazgatási bírósághoz fordulna aszával. Kérk egyúttal, hogy a miniszterumban végzett utólagos számvizsgálásának történelmi állítólagos törvényellenes ségek megvizsgálását rendelje el és hogy a választás eredetileg megállapított eredménye állítassék vissza. A feltérjesztés szerint ugyanis s szavazólapoknál a miniszterumban történt öszszeszámlálása szabálytalan volt, mert a fellépvizsgálattal minden ellenőrzést mellőztek, s a szavazólapokhoz napokon át bárki hozzáférhetett. A kereskedelmi miniszter ma értesítette a főváros, hogy a kérelmet, mint teljesen auptalan, elutasította, mert az utanszámlálást a miniszterumban szakosztály egy tagjának részvételével, a két ellenpártnak a kamara által fölkért két bizalmi férfi eszközölte, a kinek eljárásához kétség nem férhet. A szavazólapok pedig oly zart helyen kerültek, hogy az illető miniszteri tisztviselőn kívül senki hozzájuk nem férhetett.

A Nemzeti Színház átalakítása. A színházvizsgáló-bizottság határozata alapján a Nemzeti Színház igazgatósága a színházban végzendő átalakításokra bemutatta az építési terveket. A megújított építési bizottság az első emeleten létesítendő új kijáróra s a földszinten s sznypadi átállításokrát terveket elfogadta, az építési engedélyt megadta, a második emeleti átállítások terve azonban nem fogadta el, mert az átállítás nem tel meg a színházvizsgáló-bizottság részéről kiadott utasításoknak.

TÖRVÉNYSZÉK.

Jókal Mór hagyatéká körül. Dr. Fűrédli Mór Pesty Árpád népeleletében tudvalegő panaszt adott be a hetedik kerületi járásbírósnál a hagyatékot felvevő Charment Oszkár királyi közjegyző helyettese dr. Bekker István ellen, panaszul adván, hogy a helyettes a hagyaték leltározásánál törvénytelenül járt el. A járásbírósg dr. Bekker István jelentése után azt a végzés hozta, hogy miután a leltározás eddig még befejező nincs, a választás egyelőre meg nem állapítható.

Hilbert Rezső szabadlábán. A Keresztelő dráma ügyében, amelynek szomou részle napokig foglalkoztatták a bíróságot, dr. Hajós Géza vizsgálóbíró már betejerte a vizsgálatot. Hilbert Rezső csendőrhadnagy ellen a nyomozás első s dumaiban a gyanyá merült fel, hogy Guaztáv (csesztő) ölte agyon. Ezt a gyanyát a szomszédok vallomásra alapították, akik sorra az valóták a rendőrségnek, hogy úgy hallották, hogy Hilbert Gusztáv szál a kiáltással halt meg: — Jaj anyám megöltétek!

Csak napok múlva tért más csapásra a vizsgálat, amikor az ügyilkossági lehetőséget kezdte kutatni a vizsgálóbíró. Akkor halványultak el azok a bizonyító okok, amelyekből a gyilkosság vádjá látszott kiindorolni. Így az orvosszakértő véleménye, — mely az öngyilkos új mellett szólt — a fegyverszakértők véleménye, amely egyenesen kizárta a gyilkosságot, a szomszédok, akik módosították a vallomásukat, az anyá, ak fiainak öngyilkossága mellett tett szomorú vallomást, az áldozat által vásárolt revolvergolyók véül az öngyilkosnak sajtákozott levelei, amelyekből sóit szándéka kivilágított — a gyilkosság vádját támogató bizonyítékokat sorba megdöntöttek. Mikor pedig ezek a bizonyítékok mind együtt voltak s a vizsgáló tegnap befejeződt, a védő kérelmére a vizsgálóbíró ma délután két órakor, szabadon bocsátotta Hilbertet. A vizsgálóbíró végzésében indokolt a szakértői vélemények s a vallomások szolgálatát. Az eljárás beszüntetése iránt ma még nem történt intézkedés, a vizsgálóbíró csak az ügyesség indítványára fog e tekintetben határozni. Hilbert Rezső délután két órakor értesült arról, hogy szabadon bocsátották s amikor a vizsgálóbíró értesése adta, hogy távozzék a fogházból, könyes szemekkel azt hangzattatta: — Ártatlan vagyok!

A közönség köréből.

ROHITSCHI, TEMPELFORRÁS
javítja az étv. gyazt, elősegíti az emésztést, szabalyozza az anyagcsereét 448

KÖZGAZDASÁG.

Zavaros állapot.

Olasz fenyegetés. — Orosz-német megegyezés
Az utóbbi napokban egy a vallombrosai magyar-osztrák-olasz, mint a norderneyi német-osztrák kereskedelmi tárgyalásokról egy csomó ellentmondó hír érkezett. Az egyik szerint a magyar és osztrák megbízottak erősen a sarkukra álltak s kijelentették volna, hogy a borvámkedvezménybe, melyet az osztrák kívánának, semmi szín alatt sem mehetnek bele s az osztrák ennek következtében bele is nyugodtak volna abba, hogy a kedvezményes borvámról le kell mondani. Aztán jött egy másik hír, hogy erre a fontos kérdésre nézve már megegyeztek és a kontingenst kell megállapítani, mely állítólag oly csekély lesz, hogy a magyar bornek nem árthat. Ma újra több ellentetes hír érkezett.

Az egyik szerint Ausztria-Magyarország kirivándi nagykövete jelenleg Vallombrosban tartózkodik és addig ott is marad, a míg az osztrák és magyar megbízottak a tárgyalásokat be nem fejezik. Tittoni osztrák külügyminiszter szintén Vallombrosban van és tegnap Luzzatti miniszter is odaérkezett. A tárgyalások állítólag kiegyelőtlen haladnak és habár a borvámot egyelőre függőben hagytták, kilátás van rá, hogy az osztrák meg fognak elégedni egy 200.000 hektoliteres kontingensttel, melyet majd kedvezményes vámk mellett hozhatnak Ausztria-Magyarorszába. Tittoni és Luzzatti miniszterek hosszasanban értekeztek az osztrák-nagyar nagykövettel, a ki a tárgyalások befejezését sürgeti. Luzzatti kijelentette nagykövetségünk

előtt, hogy Olaszország inkább belemegy a vámháborúba, semhogy a 200.000 hektoliteres kontingenstről lemondjon.

Olaszország tehát fenyegetőzik, a vámháborút helyezi kilátásba. Semmi okunk sincs arra, hogy megijedjünk tőle. Nem mondjuk, hogy a vámháboru semmi jelentőséget sem okozna nekünk, de az kétségtelen, hogy a rövidbebet, mint már bebizonyítottuk, Olaszországot húzná. Ausztria-Magyarországot a borvámkedzésben nem engedhet, s engednie nem szabad.

Norderneyben is nehezen haladnak a tárgyalások, ámbar Witte és Bülow gróf — mint már közöltük — a főbb pontokra nézve már megegyeztek. Azt a hírt, hogy Oroszország a német minimális gabonavámokat elfogadta s ezért az ipari vámkokat felemelheli, ma ugy Norderneyből, mint Berlinből megerősítik. Az orosz-német kereskedelmi szerződés megkötése s ezért már legközelebbre várható. A megegyezés, ha csakugyan létrejött, Németország, de különösen a német agráriusok fénys győzelmeit jelenti. Most már csak a mellékkérdések megoldása volna hátra. E mellett Witte, a ki már tegnapelőtt elakart Norderneyből utazni, még néhány napig ott maradt, hogy a helyzetet végleg tisztázza.

A berlini Kreuzzeitung ma hosszabb cikkben foglalkozik a norderneyi tárgyalásokkal s ezt az alkalmat felhasználva, támadást intéz ellenük azért a nyilatkozatért, melyet Lancy Léó a budapesti kereskedelmi és iparkamara alakulásánál a német kereskedelmi szerződésről mondott. Lancy Léó tudvalegőleg azt mondta, hogy ha nem sikerül Magyarországnak egy kivételi minimumot Németországba biztosítani, vagy ha Németország nem mutatkozik hajlandónak arra, hogy a magyar marhakieltet a fennálló állategészségügyi szabályok alkalmazásánál fölmerülő hátrányos következmények ellen megvédje, akkor Magyarországra nézve nem jelentene hátr az, hogy a kereskedelmi szerződési tárgyalások Németországgal meghiúsulnak és beállna a szerződés-nélküli állapot, melyről Magyarországnak ily körülmenők közt nincs mit tartani. Erre a következők jegyzik meg a „Kreuzzeitung“:

A magyar részről történt megállapítás szerint a Magyarországból Németországba kivitt árak értéke 1902-ben 130 millió márkának felelt meg, míg Németország nyaránban az időben 55 millió márká értékű árut vitt be Magyarorszába. A csefeforgalomban tehát Magyarországot sokkal nagyobb összegben van érdekeve, mint Németországot. Egyébként sem az a Magyarországnak arra, hogy Németországgal kihatóit beszéljen. Románia és a többi Balkán-államok Magyarországot kereskedelmi-politikai tekintetben nem illi éppen jó szomszédul viszonyban. Magyarországot csefeforgalma Oroszországgal pedig szóra sem érdemes. A mi Magyarországot Fiumén át Nyugat-Európa felé visz, az az állampanziár kifülböző ezimek alatt olyan bőségesen táncogtatja, hogy ebből a kivételből magának az országnak ann van valami haszna. Az Ausztriával való vmszövetségű Magyarországnak szabadulni óhaj, hogy gazdaságilag és politikailag teljesen függetlenesse magát. Ha most ezenfelül befolyásos magyar körök Németországnak is odaajánlják a kezűt csak azért, mert Németország azokat a föltételeket, melyeket szabi Magyarországnak szükségesnek vél, nem akarja egykénytelen teljesíteni, akkor önként fölmerül az a kérdés, hogy melyek azok az országok, melyekből Magyarországot kereskedelmi szerződéséből a cdfőből, hogy számottevő csefeforgalomra tegyen szert, káin akarják?

Nem tudjuk, hogy a Kreuzzeitung honnan meríti adatait, hogy melyik állammal milyen viszonyban vagyunk, de bizonyos, hogy rossz forrásból meríti, kivéve azt, hogy az Ausztriától való vámszövetségűt szabadulni akarunk. Ne törje a Kreuzzeitung azon a fejet, hogy mily országokkal lehet számottevő csefeforgalmunk. Az a mi gondunk, s éppen azért mert nem szoriatunk egyedül Németországra, nem is vagyunk kénytelenek annak minden követelését teljesíteni, s a mi követeléseinkről lemondani.

Szaj- és körömfájás miatt bezárt állatvásár.
A fővárosi eszék, kilenczödik és tizedik kerületében, mint már közöltük, hivatalosan megállapították a szaj- és körömfájást. A hatóságok az övintézkedéseket rögtön megtették, az istállókat bezárták, fertőtlenítették, a beteg állatokat nyomban költették. Az előfordult betegedések következtében a Németországba irányuló gazdasági és tenyészmarhakieltet beszüntették. A rendelkezéseket a mai vásárban hirdették ki. A gazdasági és tenyészmarhavisár mai forgalma különben nem volt nagy s így a kivételi támogatást nem okozott feltűnést. Mindössze 296 lozág volt a vásárban, 219 darab jármos ökor, 77 tehén. Ez a létszám alig jön tekintetbe a vágómarhavisár mai forgalmával szemben, amelyre 1616 darab magyar és 2408 szerb marhát hajtottak fel. A választ beszüntető tilalom az árak mai alakulására nem is volt befolyással, bár a verők egy része számított a kényszereladásokra s biztosra vette az árnyatlatot. Ez azonban nem következett be, mert a tilalom csak a kivételt érinti, ellenben a belsődi forgalomban teljesen szabad a vásár.

Kükereskedelmi forgalmunk júniusában.
A m. kir. központi statisztikai hivatal által most közzétett adatok szernt az évi június hónapban összesen 30 millió nm. és 232 ezer darab áru, hoztak be, kivittünk pedig 511 millió nm.-t és 1 millió 97 ezer darabot. A behozott mennyiségből 20 millió nm. és 80 ezer darab, a kivittárakból pedig 343 millió nm. és 579 ezer darab Ausztriára esett.

Ez évi január elszejől június végéig behozatalunk az 1903. év megfelelő időszakához képest mintegy 39.1 millió koronával, a kivitt értéke pedig 23.4 millió koronával emelkedett. Kükereskedelmi mérlegünk a folyó év első hat hónapja óta az egész külfölddel szemben 40.5 millió korona kivétellel, Ausztriával szembe, pedig 13.9 millió korona kivétellel többletet mutat.

Az értékeadatokat tekintve behozatalunknak elhelyen a fond és szövőipar készítményei állának melyekért összesen 190.2 millió koronát fizettünk a külföldnek és ebből egyedül Ausztriának 183.5 millió koronát. Jelentékeny behozatalunk volt még

a ruházatok és fűhérműekből 31.6 millió koronával (ebből Ausztria 31.2 millió koronával), a bősé bősérből 31.7 millió koronával (ebből Ausztria 28.9 millió koronával), a vas és vasárakból 26.5 millió koronával (ebből Ausztria 23.9 millió koronával) a gépek és gépészeti eszközök 19.3 millió koronával (ebből Ausztria 14.6 millió koronával), a papíros és papírosárakból 10.6 millió koronával (ebből Ausztria 10.0 millió koronával).

Kivitel cikkünk között mint rendezés, ezáltal is a gabonaművek és a liszt állanak első helyen, ezekből kivittünk a mennyiségét tekintve az előző év ugyanezen időszakához képest minden ártával emelkedett. Az értékeadatokat tekintve, leg többet 89.3 millió koronát kaptunk a lisztért (Ausztriából 74.0 millió koronával). A liszt után a buza következik 33.4 millió koronával, ezt követik a kukorica 20.8 millió, az árpa 17.9, a rozs 15.1 és végül a zab 12.5 millió koronával értékkel. Masik fontos kiviteli árucsoportunkban a vágó és igazlalatok csoportjában ökor-, tehén- és ökövitelnek emelkedett, míg a sertések kivitele erősen csökkent. A kivitel értéke szerint e csoportban az ökorok állanak legelső helyen, melyekért a folyó év első hat hónapjában 63.5 millió koronát kaptunk. Ez összesen Ausztriára 48.8 millió koronát esett. Ló- és csikó kivittünk 17.1 millió koronára rugott (ebből Ausztria 6.5 millió koronával), sertés-kivittünk értéke pedig, mely a mult év megfelelő időszakához képest 3.5 millió koronával csökkent 23.1 millió koronát tett. Nagyon csökkentek látunk még a bor- és csukor-kivittelnél, míg a lojás kivitele emelkedett.

Beszámoló a székegy akcióiról.
Az Udvarhelymegyei Gazdasági Egyesület igazgató-ülésénél Hollay Artur főispán elnökelete alatt tartott, amelyen a székegyföldi miniszteri kirendelés évi jelentését vitatták meg. A jelentéshez tübben hozzászóltak, s végül a következőkben állapították meg az egyesület kívánásait:

1. Jövőre módot kell nyújtani ahhoz, hogy jó minőségű tenyészanyagot ne csak külföldről, ha nem képez és nagyobb birtokok is kaphassanak az állam segítségével. 2. A fedezetési árt ómásokon legalább egy ingyen mén álljon a kigazdák rendelkezésére, emellett kísérletet kell a Székelyföldön tenni a hidegebb vetü lovak tenyésztésével. 3. Kivánatosnak tartja az egyesület, hogy a székegykeresztúri bikavására vonatkozó elsőbbségi jogot megőrvassanak s a miniszter más egyetűletnek a február haszonnyelvezésében, huszonkilenczedikén és március elején rendezendő vásárhoz államsegélyt ne adjon. Kivánna továbbá az egyesület, hogy a kendertermelés helyett inkább a lentermelés karoltassék fel. Az erdők kiterjedésére a földeladózó telepek és szőlőskertek alátámasznák, amelyek számára a határok a vasuti talpfalak szállításra. Közlegyeket, földirtokosságokat s birtokos társaságokat az állam birtokvasárlásában rövid lejáratú alacsony kamatu kölcsönökkel támogatson. Az ipari munkaközvetítés ne Marosvárra s közeponttal, hanem vármegyéinket szerveztesse. Kivánatosnak tartja az egyesület, hogy közvelemény által olyanúgyra fordított fő dírbemutetésű akciók a székegy földön kezessék meg, ezáltal az ottani magas kamattal dolgozó pénzintézetek tőkétjükért ipari vállalkozásokra fektetnek. Sürgeti továbbá a székegy vasúti kitépését Kocsosvár-Marosvásárra hely — Székely-Udvarhely — Sepső-Szent-György utránnyira. Ömanta az egyesület, hogy a régenbe hálsú vizek hadüteménya helyreállítsák. Végül különösen figyelmébe ajánlja az egyesület a székegyföldi patakok és folyók vízterének fokozottabb mérvű technikai kiterjedését. A felsorolt kívánások hat az egyesület megerőszakolva hozza a földművelésügyi miniszter tudomására.

A hajózas akadályai.
Dunagőzhajózási Társaság körüli, hogy Dunabíró állomását a személy szállító hivatás az a bizonyos vizáras miatt egyelőre nem létezik tovább, hogy Vidnyánszemer állomást az alacsony vizáras tovább megerősítését sem megegyezik nem adhatók ki, sem áruk fel nem vehetők. A Magyar Polym- és Tengerhajózási R. t. igazgatósága közli, hogy a folyton apadó kiser víz következtében tisztai hajózási iratok a csongrád- és kővetészek szék szeptember megkezdésénél s hogy e hó 20-án Szegebről esedékes hajó feléle mehetnek csupan Szentesig közlekedhetnek. A már korábban megszűnt csongrád-székűli járatokon kívül tehát a hó 23-ától kezdve egyelőre a csongrád-szegedi hajózatok is megszűnnek, ezen szakaszon tehát további intézkedés az összes személy- és áruforgalom szünetel.

A nagykárolyi — mótés alkacsal helyi érdeklő vasút ügyében
pörvargyalás volt a kereskedelmi-üggyi miniszterumban, mely a vasútnak építési és üztelbe rendezési feltelet, valamint költséghelyirányzata arra való tekintettel vételtek vizsgálat alá, hogy a pályá építése és üztelberendezése, valamint az építési költségek a várható jövedelemmel arányban állapíthatassanak meg. E szempontok figyelembevételével a helyi érdeklő vasút tenyeges építési és üztelberendezési tőkét a korábbi 5.900.000 koronáról 5.500.000 koronára szüktették le. Ezt a tényleges építési és üztelberendezési tőkét az 1888. évi IV. törvény-cikk 10. §-a alapján 35 százalek erejű törzsrésztvények kibocsátása útján, 65 százalek erejű pedig elsőbbségi részvények kibocsátása útján legkisebbségi részvények kibocsátása útján meg kell beszerezni. A törzsrészvények értékesítési hozzájárulások útján már annyira fedezve san, hogy a vasút építéshez nem sokára hozzá is foghatunk.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ERTEKTŐZSDE

Gabonafőzsde.

Régen volt, s az idén még egyáltalában nem is volt olyan élénk, sőt mondhatni izgalmas napja a gabonafőzsdeknek, mint ma. Tgy a készúra, mint a határidőzlet forgalma szokatlanul nagy arányú volt, nem annyira nagy kínálat, hanem inkább nagy kereslet következtében. A máimok szinte egymáson tettek túl a vásárlásban, úgy, hogy az idei szezonnak ma volt a legnagyobb készbuza forgalma. Az árak ennek következtében rohamosan emelkedtek s a buza elerte a 10 koronás árt. A rendkívüli élénk készúraizlet természetesen nagy befolyással volt a határidőzletre is, a mely olyan mozgalmas volt, hogy az ott történetek hasznának is beillettek. Az árfoyakok szinte pillanatról-pillanatra változtak, mert az emberek valóságos látközték egymást, hogy árúhoz juthassanak. Mondják, hogy a forgalomban nagyobb arányú kényszerfedezések is szerepeltek.

A budapesti készúraizleten buza jó kínálat

és ugyanolyan véteklél mellett elkerült circa 55.000 nm. 15—20 fillérel magasabb ártakon. Rozs élénk forgalom mellett 30 fillérel drágább. Azonnali szállításra új és óru 6.90—7.20 jegyez készítés mellett.

Péntek
Takarmány
Zab 10 1/2
Tengeri
Kocsira rak
Az árak
Mai elárk
Buzza 12
2000 mm 8
re 9.80 ka
73 kg 8.70
77 kg 9.00

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései.

1904. július 21.
A) Arutőzsde.
I. Gabonaneműk. - Árak készpénzben 50 kilogrammonként.

Table with columns for 'Buzza' (wheat) and 'Arfolyam' (exchange rate), listing various grades and their prices.

Table with columns for 'Szármarás, nem és minőség' (quality and grade) and 'Arfolyam' (exchange rate), listing different types of flour and their prices.

Table with columns for 'Szármarás, nem és minőség' (quality and grade) and 'Arfolyam' (exchange rate), listing various types of oil and their prices.

B) Értéktőzsde.

Table listing various securities, bonds, and exchange rates under the heading 'ÉRTÉKPAPIROK'.

Table listing securities and exchange rates under the heading 'ÉRTÉKPAPIROK'.

Table listing securities and exchange rates under the heading 'ÉRTÉKPAPIROK'.

Table listing securities and exchange rates under the heading 'ÉRTÉKPAPIROK'.

Table listing securities and exchange rates under the heading 'ÉRTÉKPAPIROK'.

Table listing securities and exchange rates under the heading 'ÉRTÉKPAPIROK'.

Table listing securities and exchange rates under the heading 'ÉRTÉKPAPIROK'.

Table listing securities and exchange rates under the heading 'ÉRTÉKPAPIROK'.

Table listing securities and exchange rates under the heading 'ÉRTÉKPAPIROK'.

Table listing securities and exchange rates under the heading 'ÉRTÉKPAPIROK'.

Table listing securities and exchange rates under the heading 'ÉRTÉKPAPIROK'.

Advertisement for 'Gyümölcs' (fruit) and 'Nincs több szerszámmal' (no more tools).

Advertisement for 'Deckmann Gyula' and 'OGAK 2 forintól'.

Advertisement for 'ÉGEN ÉS FÖLDÖN' (Earth and Sky).

Advertisement for 'Versenytárgyalási hirdetmény' (Competition notice).

Advertisement for 'KÉZIMUNKA' (Handmade work).

Advertisement for 'Butor Ehrenreut & Fuchs'.

Advertisement for 'BÉLHURUT' (Bellyache).

Advertisement for 'Titkos betegségek' (Secret diseases) and 'Dr. Kajdacsy'.

Advertisement for 'Gymnáziumi' (Gymnasium).

Advertisement for 'Biztos gyógyulást keresőknek' (Those seeking certain cure).

Advertisement for 'Dr. Garai Antal'.

Advertisement for 'Nőknek külön váróterem' (Special waiting room for women).

Advertisement for 'Ajtók és ablakok' (Doors and windows) and 'Házvezető' (Home manager).

Advertisement for 'ELSŐRANGÚ szerszámgépeket' (First-class machinery).

Advertisement for 'Fegyver- és Gépgyár Részvény-Társaság' (Gun and Machine Factory Share Company).

Advertisement for 'A m. kir. tengerészeti hatóság' (Royal Naval Authority).

Vertical text on the far right edge of the page, including 'BUD' and 'SZER'.